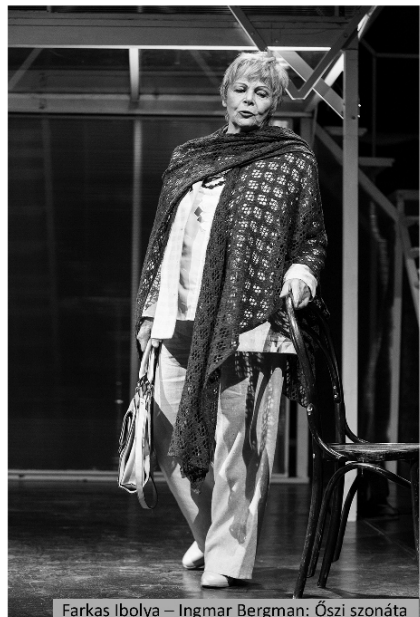

kisvárdai lapok

XVIII. évfolyam 3. szám – 2016. június 21. kedd

Molière: Úrhatnám polgár

Farkas Ibolya – Ingmar Bergman: Őszi szonáta

A „csuklómra sandítok, amin még kitaróan ott aranylik az előadás elején ajándékbba kapott fonal. A helyére kerül az is, és tudom, még jó ideig nem fogom levenni”.

Magyar
színházak
XXVIII. kisvárdai
fesztiválja

Tartalom

- 2–3. old.: És jönnek a fiatalok...
- 4. old.: Összeadódik a válasz
- 4. old.: Kisvárdai színházi anekdoták III.
- 5–6. old.: Kritika Molière: Úrhatnám polgár – Sepsiszentgyörgy
- 7. old.: Beszélgetés Pataki Andrással
- 8. old.: Fesztiválkörkép

És jönnek a fiatalok...

A tegnapi szakmai beszélgetésen szuperlatívuszok hangzottak el a nagyváradiak *Az eset* című előadásáról. Tavaly a Szigligeti Színház Szigligeti Társulta vitte el itt, Kiszvárdán a fődíjat *A mi osztályunk* című előadással. A régi fesztiválózók tudják, nem mindig volt ez így. A váradiak egyéni díjakat nyertek ugyan az évek során, de előadásai sokkal inkább bírálatokat zsebeltek be, mint dicséretet.

Persze, hogy nem esett jól, persze voltak okok és indokok, amiért a Szigligeti Társulat előadásai nem örvendek osztaltan sikernek. Közhelyszámba megy, hogy az előadások minőségét nagy mértékben befolyásolják a színházban uralkodó állapotok, s ezek az állapotok számos esetben függetlenek az intézmény vezetőitől és még inkább az alkotóktól. Lapozzunk át a rendszerváltást követő időszakon, amikor annak lehetett örülni, hogy megszűnt a cenzúra, aztán annak, hogy a színművészetin egyre több színész végez, akikkel bővíteni lehet a társulatot. Lapozzunk át azon az időszakon is, amikor a romániai magyar színházak, kevés kivétellel, úgy hitték, hogy a jó öreg színházi hagyományokat kell folytatni, szép, szomorú, nemzeti önazonosságunkat erősítő előadásokkal, illetve szórakoztató, úgynevezett könnyű előadásokkal elhessenten a felhőket a közönség homlokáról.

Ekkét lapozgatva elérünk oda, amikor a városi és megyei hatóságok úgy döntöttek, hogy ideje restaurálni a nagyváradi színház patinás épületét, amelyet 1900-ban adtak át a játszó személyeknek és közönségnek. A ma már műemlék épület egy év alatt készült el pincétől a padlásig. Ehhez képest, öt évig tartottak a felújítási munkálatok. Ebben

Az előtérben Sardar Tagirovsky és Czvikker Katalin

az időszakban különböző termekben játszott a társulat, a legjobb esetben a színpadon kialakított stúdióban. Színészt, nézőt, társulatvezetőt próbáló évek voltak, amikor alkotó emberek nem rohantak Váradra sem szerződni, sem vendégeskedni. A társulat egyre rosszabb állapotba jutott, fogyott az alkotókedv és a türelem.

Aztán lassan látható lett az alagút vége, az az időpont, amikor végre visszaadják a színházat a társulatoknak. Akkor még a nagyváradi színházban egy intézmény keretében két társulat működött: a magyar és a román. Innét a történet ketté válik. Egyik az intézményről, másik a társulatról szól. Előbbiről annyit, hogy közel hat esztendeje ketté vált az intézmény, és az épületen immár két önálló színház osztozik, a Szigligeti és a Regina Maria.

Ami a Szigligeti Társulatot illeti, még tartott az épület felújítása, amikor a művészek úgy döntöttek, változtatásra van szükség. Leváltották a korábbi művészeti vezetőt, és rábeszélést Dimény Levente színművész, hogy vállalja el az irányítást, aki egyévre vállalta a feladatot. Ekkortól datálódik a nagyváradi magyar színház

megújulása. Konkrétan Pirandello drámája, a *Hat szerep szerzőt keres* előadásával kezdődött el az a folyamat, amely magyar színházak első soraiba helyezi a nagyváradiakat, annak ellenére, hogy korábban is voltak kiemelkedő produkciók, például az Anca Bradu rendezte *Kasimir és Karoline*.

Rövid idő elteltével nagy napra ébredtek a színházai és a közönség: létrejött a megyei tanács által működtetett önálló magyar színház három társulattal: a Szigligetivel, a Nagyváradi Táncegyüttessel és a kicsiknek a Liliputtal. Czvikker Katalin nyerte el a főigazgatói tisztséget, a Szigligeti Társulat művészeti vezetését Szabó K. István rendező vállalta, a Liliput társulatát Szőke Kavinsky András bábművész, de Dimény Levente sem úszta meg, átvette a táncegyüttes vezetését.

Az átadás, megnyitás, felavatás és miegymás ünnepi estéjén a színház névadójának darabját, a Liliomfit mutatták be Keresztes Attila rendezésében. A fergeteges előadás mindenben eltért attól, amit addig a váradiak színpadra állítottak. Öröm is volt, meglepetés is, és a felháborodás sem maradt el.

A közönség mást várt, de Szabó K. úgy vélte, ki kell építeni az új utakat, és a közönség is elindul ezeken. A Szigligeti Társulat megmaradt repertoárszínháznak, de az alkotók elkezdtek korszerű színházi nyelven beszélni. A minőséget nem a műfaj határozza meg, és a műsortervet alkotók ehhez tartják magukat.

Kiderült, hogy az elképzelésekhez szükség van a stúdióteremre, ahol az úgynevezett kísérleti, vagy réteg előadásokat lehet bemutatni. Czvikker Katalin úgy döntött, ha gondot jelent a stúdiószínház hiánya, akkor a problémát meg kell oldani. Szabó K. alternatív térben, egy malomban rendezte meg az *Oidipuszt*, s bár kedvelte a színházon kívüli helyszíneket, egyetértett azzal, hogy szükséges a színháztechnikával felszerelt stúdió. Főleg, hogy a „nagyszínpadon” két színház osztozik, valamint a táncegyüttes is ezt használja. Szabó K. három éves művészeti igazgatása alatt neves rendezők fordultak meg a társulatnál, és

elkezdődött a fiatalok bevonása a színházba.

Szabó K. éppen akkor döntött úgy, hogy megváltik a nagyváradi színházról, amikor elkészült a stúdiószínház fehér és fekete terme. A világosan próbálni lehet és rendezvényeket tartani, a sötét kitűnő játszóhely. A rendező már leköszönése után az új teremben állította színpadra az Ibusárt. Az ő nevéhez is fűződik A mi osztályunk-projekt, mivel ő kérte fel Anca Bradut ennek megrendezésére. A főigazgató részt vállalt a Drámázat elnevezésű drámapályázatban, és bemutatta a debütdíjas Szíjártó Timea-Aletta *Az eset* című darabját.

A Szigligeti Társulat vezetését tavaly vette át Novák Eszter, akinek többek között nagy erénye, hogy nem lesöpörte mindazt, amit elődje épített, hanem folytatta. Bemutatta *A mi osztályunkat*, rendezett egy kitűnő és korszerű *Buborékokat*, és a főigazgatóval karöltve fiatal alkotóknak biztosítanak színpadot. Sardar Tagirovszkyt hívták meg *Az eset* ren-

dezésére, Balogh Attila színész-rendező a Három nővért állította színpadra. Az eredmény vitathatatlan. S közben zenés, szórakoztató produkcióra is jut idő és energia.

Novák Eszter továbbépíti és karbantartja a társulatot. Fiatal színészek szerződtek a színházhoz, eddig mellőzött művészek bizonyíthatták tehetségüket, Novák foglalkoztatja a több évtizedes tapasztalattal rendelkező nagyszerű művészeket. A következő évadban francia kortárs drámát rendez Cristian Popescu, a neves román rendező és posztdramatikussal készül a kassai Czajlik József. Úgy hírlik, a szilveszteri zenés produkciót a művészeti igazgató állítja színpadra. Ígéretes tehát a következő szezon is.

A váradi színház színvonalának biztos jelzője: szeretik a fiatalok. Na jó, a kritikusok is egyre jobban kedvelik.

Simon Judit

Dimény Levente, Csíky Ibolya, Kocsis Gyula és Ababi Csilla

Összeadódik a válasz

Első alkalommal két évvel ezelőtt minden különösebb hely- és fesztiválistemeret nélkül érkeztem Kisvárdára. Annyit tudtam, hogy a városkát a négy világfőtájról érkező színházilag lepik el évről évre, na meg, hogy van itt egy legendás híru strand. Kellemes meglepetésként hatott akkor, hogy néhány nap alatt milyen otthonosan érzetem magam mindenben, amit a fesztivál jelent.

Idén már ennek az otthonosság-érzetnek az igényével érkeztem a fesztiválra, és bár ismerős volt minden és sok mindenki, bizonyos értelemben kényelmetlenség lett úrrá rajtam. Egy pályakezdő irodalmi titkár szorongása ez: vajon a többi társulathoz képest merre tart az a színházi törekvés, amit az intézményemen keresztül

képviselek? Vajon mennyire van érvénye mindennapos színházi gyakorlataimnak egy ilyen szakmai környezetben? Hogyan gondolkodnak mások a színházról, és végeredményben: mi az, amit én személyesen keresek a színházban?

A hétfői szakmai beszélgetésről két okból nem tudok hitelesen beszélni: egyrészt az első felét lekéstem, a második felében tárgyalt előadáshoz (Az eset) pedig túl sok szóval kötődöm, hogy elragadtatás nélkül tudjak róla értekezni. Ehelyett azokat a félmondatokat említem meg, amelyeket összeadva megtalálhatom a választ a kérdéseimre.

A tegnapi alkalmon több ilyen találtam:

„Tesco-gazdaságos színház”
(Árkosi Árpád szöszedetéből);

„közünk van hozzá”
(Ingrid Sjöstrand svéd költőnőt parafrázálva);

„megérkezni az előadásra”
(a Sziglieti Dimény Leventétől);

„kasztfüggetlen színház”
(ismeretlen forrás);

„képes vagyok feloldani a konfliktust” (Hámori Gabriella után szabadon);

„a tapsrend a néző ajándéka”
(közös megegyezés alapján).

A töredékek még ellenállnak mindenféle magyarázatnak: összefüggést egyelőre nem, inkább további kérdéseket keresek, amelyek mentén tovább haladhatok, hogy megértsem az utat színház és néző között.

Bíró Árpád Levente

Kisvárdai színházi anekdoták III.

1894-ben a honi színházi kultúra egyik meghatározó egyéniségét köszönthették a helyiek Balogh Árpád társulatában: „A hét végén egyszerre csak nem jelentékeny, hanem – ennek a mi városunknak – csodálatos, nagyszabású művészeti eseménnyel köszöntött be. Újházi, a mester jött vendégzerepekre, s azt hisszük, ezzel minden meg van mondva.”

Újházi Ede, a Nemzeti Színház művésze három estén lépett fel. Erckmann és Chatrián A lengyel zsidó című művében tragikus hőst alakított, Halévy Constantin abbéjában jellemformáló készségét, Bisson Pont-Biquet családjában ragyogó humorát csodálhatta meg a Nagyvendéglő kocsiszínében ülő közönség. Ez utóbbi előadáson heves zápor tört ki. A padozat nélküli „színház” zsindeletétét annyira hangosan verte az eső, hogy a színpadon állókat a közönség alig

hallotta. Újházi próbálta túlkibabálni az eső dobolását, de amikor fiatal színésznő partnere szinte már visítva, sikongva kezdett bele mondandójába, a főszereplő elkacagta magát, beleesett egy székbe, rengett a nevetéstől és jelt adott a függöny lebocsátására. A vihar elmúltával folytatták az előadást.

Újházi az első esti előadás után magánházhöz volt hivatalos vacsorára. Volt ott minden: szép asszony, finom eledetek, bódító italok, de a mindig bohém vérű művész másnap darcuskodott, hogy kicsoda klastromerkölcsű emberek élnek Kisvárdán, mert ki hallott még olyat, hogy éjjel után egy órával már mindenki aludni menjen, és senkinek nem jut eszébe egy kis kártyázás!

Másnap egy másik magánházhöz volt hivatalos. ott a házigazda már összeállított egy tarokkpartit. De a harmadik napon is dúlt-fült a „Mester”, és a próbák

előtt azzal fenyegette a direktort, hogy lemondja a harmadik előadást, ha a színház a darab utánra bármilyen meghívást elfogad az ő nevében, sőt a próbára sem megy be, ha az igazgató a vendéglői vacsora után csak egy savanyú borvizet ferbli kompániát hoz össze.

Balogh igazgató buzdólkodott, hogy a művész kedvében járjon, egy borozós ferbliző csapatot szervezett össze, s ez a társaság olyannyira megfelelt Újházinak, hogy reggel hatig, a vonat indulásáig poharaztak, játszottak. Az állomásra a víg kompánia kikísérte Újházit. Mindkét fél részéről meleg volt a búcsúzkodás, Újházi még a fülkeablakban is hajlongott, de olyan lendülettel, hogy amikor a vonat elindult, a koponyáját bevverte az ablakba és véres fejlet hagyta el Kisvárdát. Nem is jött többet a településre!

Néző István

Divatbabák egykor és most – a koturnustól a túsarkakig

Molière: *Úrhatnám polgár* – Tamási Áron Színház, Sepsiszentgyörgy

A mű története sokak számára ismert, kortalan, helyszíntől független cselekményű. Sardar Tagirovsky rendezésében az előadás jelzészzerűen mutatja Molière korát, a történet inkább napjainkban játszódik. A rivalda (jelen esetben inkább kifutó) használata többfunkciós: a darab elején mintegy modellként vonulnak végig a szereplők, egyrészt bemutatkozással, másrészt darabbeli szerepüket megjelenítve. Minden színész a karakterének megfelelő attribútummal bír, amit erőteljesen ki is hangsúlyoz. Nem cél a modellvilág bemutatása, csupán eszköz: a talmi, látszólag csillogó világ mögött üresség, felszínesség, görcsös igyekezet munkál, nincs ez másként Jourdainek esetében sem. A családfőt körülvevő szakértők nem az embert, sokkal inkább a pénzeszsákot látják benne, és amennyire elvárják tőle, hogy értsen a művészetekhez, a tudományokhoz, olyannyira kutyaütők ők maguk is mind ebben. Az ego győzedelmeskedik tehát mindenki fölött.

Mindig érdekes perspektívát ad egy darabnak, ha nemcsak a színpadon, hanem a nézőtérben is zajlik a játék. Itt is használják ezt a megoldást, ami új formát ad a tartalomnak. A már említett kifutó egészen a nézőtér közepéig nyúlik, s a szentgyörgyi színházzal ellentétben itt elég meredeken emelkedik. Komoly kihívás túsarkakon végigsétálni rajta, de nem fog ki a szereplőkön. A kifutó szimbolikus jelentéssel is bír: aki a tetején van, az van magasabban mind az egót tekintve, mind társadalmilag. A nézőtér szokatlan használatának másik módja a középső sor üresen hagyása – itt is intenzív játék zajlik. A nézők sem csupán szemlélőként vannak jelen, bevonják a közönséget az előadásba: a szereplők hozzánk beszélnek, a névjegykártyát osztogató Dorante gróf meg is szólítja kiszemeltjeit, s ez az aktus

a szünetben is folytatódik: egy fotós meg is örökíti, amint a odanyújtja kinek-kinek a névjegykártyát, melyen a következő olvasható: „Törekedj az állandó élvezetekre... Írj! Dorante gróf” és egy e-mail cím. Ez a momentum egyértelműen a mai korra utal, részben természetesen az e-mail cím által, részben pedig a kapcsolatteremtés, önmenedzselés részeként. Napjainkat idézik Jourdain „bevásárló-listáján” a különböző bio-, ökotermékek s a legkülönbözőbb szépségápolási cikkek felsorolása. A jelmezek, kellékek döntő többsége is a 21. századot idézi, de láthatunk némi utalást a darab korára is: a háttérben zajló előadás jelmezei, mozdulatai visszavisznek az időben XIV. Lajos koráig. Az előadás végén láthatjuk is a Napkirályt.

Nemcsak a gróf akciója, Jourdain karaktere is vászonra kerül. Minden előadáson lefesti őt egy festő, és mindig másképpen. Előadás előtt ezekből a festményekből láthattunk az előtérben egy kollekciót. A rendezői

baloldalon áll az előadás teljes ideje alatt egy fehérre festett alak, aki nem szólal meg, nem is nagyon mozdul. Fantasztikus koncentrációt és elképesztő lélekjelenlétet igényel eme alakítás. A darab végén fontos momentum kötődik hozzá: ő ülteti talicskába Jourdaint és tolja fel a kifutó tetejére, mintegy az égbe, s idézi fel egyben földművelő őseit. Vissza a gyökerekhez és fel a mennyországba – kettős tartalom.

A darab nyelvezete úgyszintén a mostani kort idézi, de megtalálható benne a francia nyelvel való affektálás, urizálás is. Mesterkéltnek hat, mégis természetesen közvetítik mindannyian. Szerves része az előadásnak a hangulatokat s érzelmeket egyaránt kifejező zene.

A sepsiszentgyörgyi társulat tehát egy új perspektívába helyezte a darabot, beengedte a játékba a nézőt, de egyben görbe-tükröt is mutatott neki.

Lező Nóra

Gajzágó Zsuzsa és Fekete Lovas Zsolt

Nem minden arany, ami csillog

Kíváncsian ülök be a sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház előadására, az *Úrhatnám polgárra*. És bár bízom az alkotókban, marad bennem némi fenntartás, hogyan fog az előadás meghaladni egy olyan – akár banálisnak is mondható – darabot, ahol egy férfi török szultánnak öltözve, a lány apját átejtve szerzi meg a tőle megtagadott kezét.

Mielőtt a terembe érnék, a jegytézés után ajándékot kapunk: aranszínű fonalat (hamar kikapcsolom a vészjelzőt, ami a „nézőnek ajándékot adni” című aktrusról riadózik a fejemben, és engedelmesen felbogozom a csuklómrá). A terembe érve pedig a szokatlan térhasználat tűnik fel: emelkedő kifutószerűség terebélyesedik a középső nézőtéri székeken. A szentgyörgyi térben teljesen másként érvényesül ez (ellenkező irányban lejt, illetve közel sem ennyire meredek), ezzel a helyzettel itt most a színészeknek szó szerint meg kell küzdeniük, de nagyszerűen boldogulnak, amiért külön is elismerés illel felkészültségüket. A színpad előtere is más, jóval keskenyebb és szélesebb, mint a „megszokott”, ezért szinte kétdimenzióssá sűrűsödik az ott folyó játék, valamint képileg is szétszórtabbá válik (a színpad szélén festő lány sajnos félreesővé is válik emiatt). De az írógép-fejmozgást és száználcvan fokok fordulásokat követelő térbeosztás nem megerhelő, ugyanis végig jól vezetik a tekintetünket – tizedmásodperces pontossággal dolgoznak a színészek.

Nemcsak a tér-, hanem az időkezelés is különleges, akárcsak a rendező, Sardar Tagirovsky másik (általam máshol és máskor látott) előadásában. Az esetben, ahol a ritmussal, a jelenetek tempójával való játék a néző számára folyamatosan újraértelmezi az idő fogalmát. És bár az *Úrhatnám*

polgárban vannak jelenetek, amelyek – számomra – hosszúnak tűnnek (például a négy fiatal szerelmi civakodása, ami miatt leginkább a tér újszerűségét okolom), szinte minden esetben érvényesül ez a különös szaggatottság.

Már a legelső jelenetben szembe-tűnő egyrésről az a kettősség, ami az előadáson végigvonul: a történetmesélés és a (színházi) önrreflektálás szerves összefonódása, másrésről pedig a főszereplő karakterének olvasata. Jourdain felkapaszkodott diletáns, akinek tragikumja a származásának tagadása, a beilleszkedni vágyás, amit környezete a pénztárca vastagsága miatt tolerál. Fennhéjázó és diktatórikus, mégis a színészi játék láthatóvá teszi egy másik fontos tulajdonságát is: a kétségbeesettséget.

A színészek játékmódja finoman lavíroz a realista és abszurd játékmód között, olykor észrevétlenül, olykor éles váltásokkal operálva. Az alakok elemeltségükben újraértelmeződnek és lelepleződnek, többé már nem pusztá karakterek, hanem árnyalttá és többértelművé válnak (illetve több módon értelmezhetővé) – túllépnek a karikatúra határain.

A finalában, az írásom elején fentartással emlegetett házasság-jelenetben teljesedik ki a rendezői koncepció. A „szultán” füstgomo-

lygban, túlméretezett turbánban lejt hastánc-szerűséget, a sárga-fehér rombuszos bohócruhába öltözött inas pedig műezett megszégyenítő profizmussal fordítja a kamu-törököt a miniatűr perzsa szőnyegen térdepelve, mindketten talptól skalpig aranyporosan. De ezután kezdődik csak igazán a csillámpor-orgia, az összes szereplő bevonul, mindannyian csillognak, aki meg nem, az bizony fog. Megindító jelenet következik, Jourdain bukása, amely egyben emberivé válása is: az aranylázban deliráló ember elkeseredett csapongása az emberek között. Levetkőzik, mindössze egy aranyfényű fehérnemű marad rajta, így kergeti a – számunkra világosan, számára pedig egyre világosabban – hiábavaló ábrándjait. Kúszik-mászik-csúszik felfelé a kifutón, esélytelenül, és egyre kétségbeesettebben. Az ezt követő reménytelen összecsapása a mézfehér, bábuserű figurával torokszorító – vívőlecke ide vagy oda, nem nyerhet. Nincs esélye. A fehér alak talicskán tolja a hón áhitott magas cél felé.

Én pedig közben a csuklómrá sandítok, amin még kitartóan ott aranylik az előadás elején ajándékba kapott fonat. A helyére kerül az is, és tudom, még jó ideig nem fogom levenni. Kajánul az jut eszembe: nem minden arany, ami csillog.

Szabó Janka

Kisvárdra egy jó találkozóhely

Beszélgetés Pataki Andrásal az Őszi szonáta-koprodukcióról

Az előadás mintegy metaforája és a szó szoros értelmében megtestesítője is a kisvárdai fesztivál szellemének, hiszen szereplői a magyarországiak mellett délvidéki és erdélyi színészek. Hogyan jött létre ez a határon átvélő koprodukció az Őszi szonáta előadására?

A Soproni Petőfi Színház az elmúlt évek során, amióta ott igazgatok, testvérszínházi rendszer mentén, tudatosan próbál kiépíteni határon átnyúló együttműködéseket. Így kötöttük az első szerződésünket is Bécsben az Európa Klubbal, ami nem művészi, hanem inkább produkciós jellegű volt: mi előadásokat vittünk ki oda, ők jöttek bérletet venni. A második szerződés a Komáromi Jókai Színházzal kötött meg, aztán jött a Zentai Magyar Kamaraszínház, végül a Mikházi Csúrszínház a Kárpát-medencében, illetve az oroszországi Szaranskkkal is kötöttünk tavaly egy fontos megállapodást. Azt szeretnénk, ha a Soproni Petőfi Színház nem kizárólag abban a kitűnő hazafiassággal visszazavazott szegletben fejtené ki a hatását, hanem tágabb kitekintése volna. Ami egy nagyon lényeges pont, hiszen színházunk nem kizárólag helyben akarja magát értelmezni. Ebből következik az a törekvésünk, hogy a Kárpát-medencében lévő testvérszínházi kapcsolatrendszerünket egy közös produkcióban is meg tudjuk mutatni. Az eredeti szándék úgy nézett ki, hogy a zentai, komáromi és mikházi partnerek egy-egy színésszel szállnak be az előadásba. Így a meglévő kapcsolatrendszerünk alapján választottuk ki a produkcióban játszó színészeket. Erdélyből adódott Farkas Ibolya, aki fontos színész, és

régóta ismerem őt. Zentáról kézenfekvő volt Vukosavljev Iván szerepeltetése, aki igazgatója is a színháznak. Komárommal végül is nem jött össze a színészi együttműködés, ott csak a bérletben játszottok le az előadást, mert a komáromi színész nem volt elérhető a produkció ideje alatt. Így került be a valamikor sepsiszentgyörgyi Diószegi Imola a beteg lány szerepére, és Molnár Anikó a soproni színháztól. Ami még érdekesség, hogy Szélyes Andrea jelmeztervező szintén erdélyi, Marosvásárhelyről származik és a Mikházi Csúrszínház Egyesület részéről lépett be. Maga a produkció is már régóta dédelgetett álmom, és most ennek az ötletnek kapcsán, különösen Farkas Ibolya és Molnár Anikó találkozása miatt, talán időszerű volt elővenni ezt az ötletemet a fiókból.

Művészi szempontból mit jelentett az a tény, hogy különböző háttérrel rendelkező színészek dolgoztak együtt?

Olyan ez a stáb, mintha mindig együtt dolgozott volna, de nemcsak a színházon belül, hanem azon kívül is szoros a kapcsolat. Sokszor szerveznek közös programot a színészek, aminek ha szerencsém van, én is részese lehetek. Ilyen szempontból olyan, mintha nem lenne semmiféle különbség, közben a munka során is végig nagy előnyt jelentett ez a színes közösség. Itt generációk találkozásáról beszélhetünk, hiszen milyen fontos is az, amikor idősebb korosztályhoz tartozó színészek közvetlenül együtt „pingpongoznak” a fiatalokkal. Ez olyan, mint a sportban is: az idősebb korosztálytól mindig többet lehet tanulni, hatalmas a játékrutin,

a művészi és emberi tapasztalat. A szöveg központi eleme ennek a fajta színháznak, ennek a fajta darabnak, és ebben a helyzetben az idősebb generáció jelenléte kifejezetten hasznos. A szerb hátré Vukosavljev Iván is jelentős művészi tapasztalattal rendelkezik. Ez az előadás egyébként az ő visszatérését is jelentette a színpadra – szinte egy évtizede nem játszott igazgatói teendői miatt, de számára ekként az együttműködés kibontása is izgalmas feladat volt. Csupán látszólag kicsi a szerepe, valójában nagyon fontos karakter, amit nem könnyű jól és pontosan megcsinálni. Diószegi Imolának pedig sepsiszentgyörgyi iskolája van: a Bocsfárdi László féle színházcsinálásnak egyik alapítóembere volt. Az ő világát is örömmel kitapasztalni, hihetetlenül jól ráértett a szöveg nélküli beteg lány szerepére. Tehát egy koprodukció ezekből a jó minőségű iskolákból állítható igazán össze.

Miért tartja fontosnak a kisvárdai színházi találkozót?

A 90-es évek elejétől, ha csak tehetem, eljövök ide, és nemcsak azért, hogy harcsát vagy kárászt egyek az országos halsütő barátomnál, hanem azért is, mert nagszerű pillanatokát élhettem itt át: találkozhattam személyesen Vlad Mugurral például. Ezek életre szóló élmények és emlékek. Kisvárdra egy jó találkozóhely, ahol mindig is sokat lehetett tanulni, és pontosan az adja az izgalmát, ami ezt a produkciót is kívánta jellemezni, hogy a különböző helyekről jövő emberek milyen módon tudnak egymásra hatni.

*Az interjút készítette:
Bereczki Ágota*

Mai program:

11:00 – SZAKMAI KLUB
Művészetek Háza

15:00 – Molière:
A nők iskolája

Spectrum Színház,
Marosvásárhely
Rendező: Török Viola
Rákóczi Stúdió

18:00 – Ionesco: The New
Tenant (Az új bérlő)

Bukaresti Nottara Színház
Rendező: Tompa Gábor
Művészetek Háza

21:00 – Ragni–Rado–Mac-
Dermot: Hair

Csiky Gergely Állami Magyar
Színház, Temesvár
Rendező: Puskás Zoltán
Várszínpad

23:30 – Piaf–marche /
Piaf–menet (hommage á
Edith Piaf)

Kosztolányi Dezső Színház,
Újvidéki Színház
Rendező: Mezei Kinga
Rákóczi Stúdió

Kántor Viola és Hámori Gabriella

Oberten János

kisvárdai lapok

A Magyar Színházak
XXVIII. Kisvárdai
Fesztiváljának napilapja

Szerkesztő:

Szűcs Katalin Ágnes

Fotó:

Jakab Lóránt

Nyomdai előkészítés:

Fnor Reklámgrafika Kft.

Nyomdai kivitelezés:

Imi Print Nyomda

Felelős kiadó: **Nyakó Béla**

ISSN 1587-8325

www.kisvarda.szin haz.hu

Urbán Balázs és Parászka

A Magyar Színházak
XXVIII. Kisvárdai
Fesztiváljának támogatói:

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

KISVÁRDA VÁROS
ÖNKORMÁNYZATA

Nemzeti Kulturális Alap

NEMZETI SZÍNHÁZ